

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ &
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ

Δ/νση : Σαμάρια 13
Τ.Κ. : 49 100, Κέρκυρα
ΤΗΛ: 26613-62114/62293
e-mail: ioannou@pin.gov.gr

Κέρκυρα, 11-05-2022
Αριθ. Πρωτ.: 37215/15455

ΠΡΟΣ:

Δ/νση Διοίκησης
Τμήμα Συλλογικών Οργάνων
email: gramsylorg@pin.gov.gr

ΘΕΜΑ: ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΠΕΡΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑΣ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΚΑΙ ΑΥΤΟΤΕΛΟΥΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

Με το Νόμο 1739/1987 η Χώρα διαιρέθηκε σε 14 Υδατικά Διαμερίσματα. Η ενσωμάτωση των νησιών του Ιονίου σε αυτά τα υδατικά Διαμερίσματα έγινε με βάση κυρίως υδρολογικά κριτήρια. Ο καθορισμός των Υδατικών Διαμερισμάτων είναι πλέον ιδιαίτερα σημαντικός καθώς για κάθε ένα από αυτά εκπονείται και τίθενται σε ισχύ Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμού (ΣΔΛΑΠ) και Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ).

Τα ΣΔΛΑΠ αποτελούν τον Στρατηγικό Σχεδιασμό Διαχείρισης των υδατικών σωμάτων της περιοχής ενδιαφέροντος (Επιφανειακά, Υπόγεια, Μεταβατικά, Παράκτια), σύμφωνα με την Οδηγία πλαίσιο 2000/60. Στόχος είναι η επίτευξη ή η διατήρηση της καλής κατάστασης των προαναφερόμενων υδατικών σωμάτων, αλλά και η βιώσιμη διαχείριση τους, η ισορροπία, δηλαδή, μεταξύ της χρήσης των υδατικών πόρων για υποστήριξη παραγωγικών και αναπτυξιακών οικονομικών δραστηριοτήτων που επιβαρύνουν τους πόρους αυτούς.

Αντίστοιχα, και τα ΣΔΚΠ, σύμφωνα με την Οδηγία πλαίσιο 2007/60, στόχο έχουν να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα και έργα, ιδιαίτερα σε επίπεδο Πρόληψης και Προστασίας, για την Διαχείριση των κινδύνων από Πλημμυρικά συμβάντα με έμφαση στις

περιοχές που έχουν ταυτοποιηθεί ως περιοχές Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας.

Είναι φανερό από τα προαναφερόμενα ότι τόσο τα ΣΔΛΑΠ αλλά και τα ΣΔΚΠ αποτελούν εργαλεία Σχεδιασμού και Χρηματοδότησης έργων και δράσεων με στόχο την διατήρηση της καλής κατάστασης των φυσικών πόρων, ιδιαίτερα αυτών που είναι άμεσα συνδεδεμένοι με τις αναπτυξιακές δραστηριότητες κάθε περιοχής και συνεπώς δέχονται και τις μεγαλύτερες ανθρωπογενείς πιέσεις.

Με βάση τον υφιστάμενο καθορισμό των Υδατικών Διαμερισμάτων:

- η Κέρκυρα, οι Παξοί και τα Διαπόντια νησιά (Ερείκουσα, Οθωνοί, Μαθράκι) ανήκουν στο Υδατικό Διαμέρισμα EL05 της Ηπείρου
- η Λευκάδα και το Μεγανήσι στο Υδατικό Διαμέρισμα EL04 της Δυτικής-Στερεάς Ελλάδας
- η Κεφαλονιά, η Ιθάκη και η Ζάκυνθος στο Υδατικό Διαμέρισμα EL02 της Βόρειας Πελοποννήσου.

Η διάσπαση αυτή των Ιονίων Νήσων και η υπαγωγή τους σε τρία (3) διαφορετικά Υδατικά Διαμερίσματα δεν εξυπηρετεί τον ρόλο των Διαχειριστικών Σχεδίων ως εργαλείου για την λύση των προβλημάτων διαχείρισης των υδατικών πόρων των Ιονίων Νησιών καθώς και στήριξης της οικονομικής ανάπτυξης των Ιονίων Νησιών. Υπάρχει, δηλαδή, το παράδοξο ομοιογενείς περιοχές (Ιόνια Νησιά) τόσο περιβαλλοντικά και υδρογεωλογικά αλλά και με τους ίδιους οικονομικούς τομείς έντασης στον αναπτυξιακό τους προσανατολισμό, να επιβάλλεται να εμπεριέχονται ως τμήματα ηπειρωτικών περιοχών που έχουν εντελώς διαφορετικά προβλήματα στην διαχείριση των υδατικών τους πόρων και εντελώς διαφορετικό αναπτυξιακό προφίλ και συνεπώς και ανθρωπογενείς πιέσεις στα υδατικά τους σώματα. ***Είναι αυτονόητο να προκριθεί ως λύση στην προαναφερόμενη παραδοξότητα, η θέσπιση ενός Υδατικού Διαμερίσματος που θα συμπεριλαμβάνει το σύνολο των Ιονίων Νησιών. Λογική Στρατηγικού Σχεδιασμού που ήδη έχει υλοποιηθεί στο σύνολο σχεδόν των υπόλοιπων νησιωτικών περιοχών και ποιο συγκεκριμένα στα Νησιά του Αιγαίου - (που αποτελούν το Υδατικό Διαμέρισμα 14 Νήσων Αιγαίου) και στην Κρήτη (Υδατικό Διαμέρισμα 13 Κρήτης).***

Περίληπτικά οι επιπρόσθετοι Υδρογεωλογικοί, Διαχειριστικοί και Αναπτυξιακοί παράγοντες

για την αναγκαιότητα θεσμοθέτησης του Υδατικού Διαμερίσματος Ιονίων Νήσων είναι :

- 1) *Οι λεκάνες απορροής των νησιών του Ιονίου είναι εντελώς ανεξάρτητες* από αυτές των ηπειρωτικών περιοχών, στα Υδατικά Διαμερίσματα των οποίων ανήκουν σήμερα.
- 2) *Τα υδρογεωλογικά χαρακτηριστικά των Ιονίων Νησιών είναι διαφορετικά από αυτά των ηπειρωτικών περιοχών των Υδατικών Διαμερισμάτων στα οποία ανήκουν.* Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η μέση κατεισδυση εκτιμάται μέχρι και 49% και η επίγεια ροή μέχρι και 12% της ενεργού βροχόπτωσης σε ορισμένα από τα Ιόνια (Λευκάδα-Κεφαλονιά-Ζάκυνθος) σε αντίθεση με το 25% και 35% αντίστοιχα για τις ηπειρωτικές περιοχές των υδατικών διαμερισμάτων. Αυτό έχει άμεση επίπτωση στον υπολογισμό των όγκων ύδατος που πρέπει να διαχειριστούμε και ως αποθηκευμένο υδατικό δυναμικό αλλά και ως υδάτινες επιφανειακές ροές σε περίπτωση κινδύνου πλημμυρικών συμβάντων.
- 3) Επίσης *εξαιτίας των γεωλογικών σχηματισμών των Ιονίων*, η πλειονότητα των Υπόγειων Υδατικών Σωμάτων (που *καλόπτουν αποκλειστικά τις ανάγκες σε νερό σε αντίθεση με τις ηπειρωτικές περιοχές των Σχεδίων Διαχείρισης* που καλύπτουν τις ανάγκες τους και από επιφανειακά ποτάμια Σώματα) *παρουσιάζουν έντονα προβλήματα υφαλμύρισης σε αρκετά μεγάλο βάθος από την παράκτια περιοχή.* Αλλά και τα Υπόγεια Υδατικά Σώματα που βρίσκονται στις εσωτερικές περιοχές των νησιών, εξαιτίας του γεωλογικού υποβάθρου στο οποίο αναπτύσσονται, περιέχουν σε ορισμένες περιοχές υψηλά ποσά θειικών και ανθρακικών αλάτων.
- 4) *Ο τουριστικός κλάδος είναι μακράν ο τομέας με την μεγαλύτερη συνεισφορά* στην Περιφερειακή οικονομία (με *άμεση* συμβολή κατά 71% στο Περιφερειακό ΑΕΠ και με 11% στο Εθνικό ΑΕΠ). Είναι επίσης ο κλάδος με την εντονότερη μεγέθυνση και επενδύσεις στα Ιόνια σε ξενοδοχειακές μονάδες υψηλών προδιαγραφών (αύξηση κλινών 105% σε μονάδες 5* κατά την κρίσιμη οικονομικά χρονική περίοδο 2010-2018). Αντίθετα ο τουρισμός αποτελεί μόνο ένα μικρό τμήμα του Περιφερειακού ΑΕΠ (μέχρι 7%) των ηπειρωτικών περιοχών των τριών διαφορετικών Υδατικών Διαμερισμάτων που ανήκουν τα Ιόνια. Το έντονα διαφορετικό αναπτυξιακό προφίλ των Ιονίων από τις υπόλοιπες ηπειρωτικές περιοχές των Υδατικών Διαμερισμάτων έχει ως αποτέλεσμα και τα

προβλήματα Διαχείρισης του Υδατικού Δυναμικού να είναι έντονα διαφορετικά.

5) *Η κύρια χρήση νερού στα Ιόνια*, εξαιτίας της τουριστικής ανάπτυξης, καλύπτει *ανάγκες ύδρευσης ενώ στις ηπειρωτικές περιοχές ανάγκες άρδευσης*. Επιπρόσθετα η ζήτηση τους καλοκαιρινούς μήνες στα Ιόνια είναι υπερδιπλάσια της μέσης ετήσιας κατανάλωσης και οι Δ.Ε.Υ.Α. των περισσότερων Δήμων, με τα υφιστάμενα δίκτυα, να μην μπορούν να ανταποκριθούν στις ποσοτικές και ποιοτικές απαιτήσεις των αναγκών ύδρευσης. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα τον έντονο κίνδυνο υποβάθμισης των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών. Θα πρέπει συνεπώς να υπάρχει η δυνατότητα, σε επίπεδο σχεδιασμού και χρηματοδότησης έργων και δράσεων, για την κάλυψη των προτεραιοτήτων ύδρευσης των νησιών (π.χ. βελτίωση υδρευτικού δικτύου για μείωση απωλειών, δυνατότητα κινήτρων χρηματοδότησης για την κατασκευή μονάδων αφαλάτωσης σε μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες για κάλυψη των υδρευτικών τους αναγκών και ταυτόχρονη ανακούφιση της μεγάλης ζήτησης που υφίστανται τα δημοτικά δίκτυα κατά την τουριστική/θερινή περίοδο και άλλα).

6) Η κάλυψη των παραλιακών οικισμών και περιοχών στο θέμα της επεξεργασίας των υγρών αποβλήτων και η σταδιακή αντικατάσταση των απορροφητικών βόθρων που υπάρχουν σε αρκετές από αυτές, είναι πολλή πιο επιτακτική στα Ιόνια Νησιά, από ότι στις ηπειρωτικές περιοχές των υφιστάμενων Υδατικών Διαμερισμάτων, εξαιτίας της τουριστικής τους ανάπτυξης και του αναβαθμισμένου τουριστικού προϊόντος που αυτές οι περιοχές πρέπει να παρέχουν. Επιπρόσθετα η επεξεργασία των αστικών λυμάτων (αστικών αλλά και του περιορισμένου αριθμού παραγωγικών δραστηριοτήτων όπως τα ελαιολιβερά και οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις) και κυρίως οι δυνατότητες διάθεσης των λυμάτων αυτών παρουσιάζουν επίσης έντονες διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις ηπειρωτικές περιοχές των υφιστάμενων Υδατικών Διαμερισμάτων εξαιτίας: α) των περιορισμένων χωροταξικά εναλλακτικών λύσεων λόγω του νησιωτικού χαρακτήρα της περιοχής και β) του σχετικά μεγάλου ποσοστού κάλυψης των χερσαίων και παράκτιων περιοχών των νησιών από προστατευόμενες περιοχές.

7) *Η ιδιαιτερότητα του υδρογραφικού δικτύου των νησιωτικών περιοχών του Ιονίου (πυκνό δίκτυο ρεμάτων μη μόνιμης ροής με μικρές λεκάνες απορροής, μικρότερος*

αριθμός επιφανειακών υδατικών σωμάτων και μικρότερες πεδινές εκτάσεις σε σχέση με τις ηπειρωτικές περιοχές) παίζουν ιδιαίτερο επίσης ρόλο στα Σχέδια Διαχείρισης κινδύνων Πλημμύρας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η αστοχία του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας του Υδατικού Διαμερίσματος Βόρειας Πελοποννήσου στην περίπτωση των νησιών της Κεφαλονιάς και της Ιθάκης, τα οποία αν και κηρύχθηκαν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης εξαιτίας πλημμυρικών γεγονότων που συνέβησαν το 2015 και 2016 δεν υπήρξε πρόταση ένταξης κάποιας περιοχής τους στις Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας των ΣΔΚΠ που εκπονήθηκαν το 2017.

Η ιδιαιτερότητα των προαναφερόμενων προβλημάτων των Ιονίων Νήσων, σε σχέση με τις κοντινές ηπειρωτικές περιοχές, δημιουργεί και την αναγκαιότητα προτεινόμενων λύσεων προσαρμοσμένων στο νησιωτικό χαρακτήρα και το αναπτυξιακό μοντέλο της Περιφέρειας Ιονίων.

Είναι φανερό ότι είναι σημαντική η θεσμοθέτηση Υδατικού Διαμερίσματος Ιονίων Νήσων, ώστε τα Σχέδια Διαχείρισης (τόσο των Λεκανών Απορροής Ποταμών-ΣΔΛΑΠ όσο και των Κινδύνων Πλημμύρας-ΣΔΚΠ) να:

- 1) εντοπίσουν και να διερευνήσουν πιο διεξοδικά τα υφιστάμενα προβλήματα,
- 2) προτείνουν λύσεις συμβατές με τις παραπάνω ιδιαιτερότητες,
- 3) αποτελέσουν ένα ουσιαστικό αναπτυξιακό εργαλείο όσον αφορά:
  - α) την προτεραιότητα που θα πρέπει να δοθεί στα απαραίτητα έργα και
  - β) την χρηματοδότηση των έργων αυτών και από πόρους του ΠΕΠ Ιονίων

Ωστόσο, η θεσμοθέτηση Υδατικού Διαμερίσματος για τα Ιόνια Νησιά δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί άμεσα, καθώς αυτό θα είχε ως συνέπεια την μη κάλυψη του νέου αυτού Υδατικού Διαμερίσματος από αυτόνομο Σχέδιο Διαχείρισης, καθώς η 2η Αναθεώρησή τους ήδη υλοποιείται.

Συμπερασματικά, λοιπόν, και κατόπιν των ανωτέρω εισηγούμαστε:

Στα υπό εκπόνηση τρία (3) Σχέδια Διαχείρισης (2η Αναθεώρηση) που αναφέρονται στα νησιά του Ιονίου, σύμφωνα με τον υφιστάμενο καθορισμό των Υδατικών Διαμερισμάτων, να αναφερθεί η αναγκαιότητα και να προβλεφθεί η θεσμοθέτηση του Υδατικού Διαμερίσματος Ιονίων, έτσι ώστε εάν υπάρξει επέκταση της εφαρμογής της Οδηγία 2000/60/ΕΚ και πέραν του 2027, πράγμα που εκτιμούμε ότι είναι πολύ πιθανόν να συμβεί, να εκπονηθούν Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών αλλά και Κινδύνων Πλημμύρας που να αφορούν και να επικεντρώνονται στις νησιωτικές περιοχές των Ιονίων, λαμβάνοντας υπόψη ένα ενιαίο και αυτοτελές Υδατικό Διαμέρισμα Ιονίων Νήσων.

**Ο ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ &
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ**

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ